

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลกกโก

อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

Administration According to the Principles of Good Governance of the Municipality at Kokko Subdistrict, Muang District, Lopburi

อรวรรณ กัณนุช¹, อารุภรณ์ อินทญาติ²
^{1,2}สถาบันรัชต์ภาคย์

E-mail address: aoraor316@hotmail.com

ABSTRACT

The purposes of this independent study were (1) to Study the Administration According to the Principles of Good Governance of the Municipality at Kokko Subdistrict, Muang District, Lopburi. (2) To Compare the Administration According to the Principles of Good Governance of the Municipality at Kokko Subdistrict, Muang District, Lopburi. A Sample at 384 People from the Municipality at Kokko were Select for this Research. Questionnaires were used to Collect Data, at the Confidence Level of 0.897. The findings revealed that: (1) The Administration According to the Principle of Good Governance was at on Overall High Level. Each Aspect of Good Governance can be ranked in Descending Order Based on the Mean as Follows: Participation, Responsibility, Morality, Cost Effectiveness, Rule of Law and Transparency. (2) In Comparison of the Administration According to the Principles of Good Governance of the Municipality at Kokko Subdistrict, Muang District, Lopburi when Categorized by Gender, there was Overall no Difference However when Categorized by Age, Education Level and Occupation, there was a Statically Significant Difference at .001. When Categorized by the Duration of Residency, there was Statistically Significantly Different at .05

Keywords: Good Governance; Administration; Municipality at Kokko Subdistrict

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ (1) เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลกกโก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี (2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลกกโก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี เมื่อจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลกกโก

อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี จำนวน 384 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่น 0.897 ผลการวิจัยพบว่า (1) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลกกโก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ด้านภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักคุณธรรม หลักความคุ้มค่า หลักนิติธรรม และหลักความโปร่งใส (2) เปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลกกโก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี เมื่อจำแนกตามเพศ ในภาพรวม ไม่พบความแตกต่างกัน แต่เมื่อจำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ในภาพรวม แตกต่างการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และเมื่อจำแนกตาม ระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่ ในภาพรวม แตกต่างการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Keywords: หลักธรรมาภิบาล; การบริหารงาน; เทศบาลตำบลกกโก

บทนำ

ประเทศไทยประสบปัญหาภาวะวิกฤติ เศรษฐกิจอย่างรุนแรง ที่เรียกว่า ยุค “IMF” หรือ “วิกฤตต้มยำกุ้ง” (Tom Yum Gung Crisis) โดยมีสาเหตุจากการบริหารจัดการที่ดีของทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม รวมไปถึงการทุจริตและการกระทำผิดจริยธรรมในวิชาชีพ ได้แก่ การขาดกลไกและกฎเกณฑ์ที่ดีพอในการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคม ระบบการตัดสินใจและบริหารจัดการทั้งภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน ขาดความโปร่งใส บริสุทธิ์ และยุติธรรม ส่งผลให้ตัวระบบเองไม่มีประสิทธิภาพ ก็เปิดโอกาสหรือช่องทางให้เกิดการฉ้อฉล ผิดจริยธรรมในวิชาชีพ ประชาชนขาดข้อมูลข่าวสาร ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสถานการณ์บ้านเมืองอย่างชัดเจน จึงทำให้ไม่มีโอกาสในการร่วมตัดสินใจและร่วมแก้ไขปัญหา รวมทั้งปัญหาการทุจริต ประพฤติมิชอบทั้งในภาครัฐและเอกชนซึ่งเกิดขึ้นอย่างกว้างขวางและมีการร่วมกันทำทุจริตอย่างเป็นกระบวนการ การ

กระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นแผนที่กำหนดกรอบแนวคิด เป้าหมาย และแนวทางการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประชาชนจะมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถเข้าถึงบริการสาธารณะได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม และมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คุณค่าและความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น การปกครองท้องถิ่นช่วยสนองตอบต่อปัญหาและความต้องการของชุมชนภายในท้องถิ่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยทางการปกครองจำนวนเล็กๆ ที่มีมากมายกระจายอยู่ทั่วประเทศ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ มีบทบาทในการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั่นคือ ฝ่ายข้าราชการประจำและฝ่ายข้าราชการการเมือง ซึ่งเป็นองค์ประกอบหลักในการบริหารจัดการให้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อช่วยสร้างสรรค์และ

ส่งเสริมองค์กรให้มีศักยภาพและประสิทธิภาพ ให้แก่นักลงทุนและประชาชน ตลอดจนส่งผลดีต่อเสถียรภาพของรัฐบาลและความเจริญก้าวหน้าของประเทศ

จากข้างต้นจึงพบว่าหลักธรรมาภิบาล จึงมีความสำคัญต่อการบริหารภาครัฐ ในการบริหารงานของเทศบาลตำบลกกโก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ซึ่งเทศบาลกกโกมีบุคลากร ซึ่งมีความแตกต่างกันทั้งพฤติกรรม และแต่ละบุคคลซึ่งต้องมีการส่งเสริมให้บุคลากรในภาครัฐมีเป้าหมายอยู่ที่การยึดประโยชน์สุขของประชาชนและประเทศชาติ และให้ความสำคัญกับประสิทธิภาพในการบริหารงานภาครัฐอย่างจริงจัง และให้เล็งเห็นถึงความสำเร็จ ผลงาน มากกว่าการทำเสร็จเหมือนที่ผ่านมา ดังนั้นผู้วิจัยมีความสนใจในการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลกกโก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี โดยตระหนักและเล็งเห็นถึงความสำคัญของหลักธรรมาภิบาลซึ่งเป็นหลักการเพื่อการอยู่ร่วมกันในบ้านเมืองและสังคมอย่างมีความสุข สามารถประสานประโยชน์และคลี่คลายปัญหาข้อขัดแย้งโดยสันติวิธีและพัฒนาสังคมให้มีความยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลกกโก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลกกโก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี

การทบทวนวรรณกรรม

ความหมายของธรรมาภิบาล

กองกฎหมาย มหาวิทยาลัยมหิดล (2559) ได้ให้ความหมายของธรรมาภิบาล คือการปกครอง การบริหาร การจัดการ และการควบคุมดูแล กิจการต่างๆ ให้เป็นไปในครรลองธรรม นอกจากนี้หมายถึงการบริหารจัดการที่ดี ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้ทั้งภาครัฐและเอกชน

บวรศักดิ์ อุวรรณโณ (2542) กล่าวว่า กระบวนการที่เป็นหัวใจของ ธรรมาภิบาล มี 3 ส่วนที่ต้องเชื่อมโยงกันก็คือ (1) การมีส่วนร่วมของทุกภาคในการบริหารจัดการสังคม (2) ความโปร่งใสของกระบวนการตัดสินใจ ซึ่งทำให้การทุจริตและปิดป้องผลประโยชน์ของภาคอื่นๆ ไปเป็นการกระทำของตน กระทำได้ยากหรือไม่ได้ เลย (3) ความรับผิดชอบที่ต้องตอบคำถาม และถูกวิจารณ์ได้ รวมทั้งความรับผิดชอบในผลการตัดสินใจ

บุษบง ชัยเจริญวัฒน์ และบุญมี ลี (2544) ได้กล่าวถึง ธรรมาภิบาล ไว้ว่าหลักการพื้นฐานในการสร้างความเป็นอยู่ของคนในสังคมทุกประเทศให้มีการพัฒนาที่เท่าเทียมกันและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น การดำเนินการนี้ต้องเกิดจากความร่วมมือระหว่างภาครัฐ และภาคเอกชนเพื่อกระจายอำนาจให้เกิดความโปร่งใส ธรรมาภิบาล คือ การมีส่วนร่วมของประชาชน และสังคมอย่างเท่าเทียมกัน และมีคำตอบพร้อมเหตุผลที่สามารถชี้แจงกันได้

สุธรรม ส่งศิริ ได้กล่าวถึง ธรรมาภิบาล (Good Governance) หมายถึง การปกครอง การบริหาร การจัดการการควบคุมดูแล กิจการต่างๆ ให้เป็นไปในครรลองธรรม นอกจากนี้ยังหมายถึง

การบริหารจัดการที่ดี ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้ทั้งภาครัฐและเอกชน ธรรมที่ใช้ในการบริหารงานนี้ มีความหมายอย่างกว้าง กล่าวคือ หากได้มีความหมายเพียงหลักธรรมทางศาสนาเท่านั้น แต่รวมถึงศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม และความถูกต้องชอบธรรมทั้งปวง ซึ่งวิญญูชนพึงมีและพึงประพฤติปฏิบัติ อาทิ ความโปร่งใสตรวจสอบได้ การปราศจากการแทรกแซงจากองค์กรภายนอก เป็นต้น

ธรรมมาภิบาล มาจากคำว่า ธรรมะ บวกกับอภิบาล แปลว่า การดูแลปกครองโดยใช้ธรรมะเป็นเครื่องช่วยในการบริหารจัดการ ธรรมมาภิบาล หมายถึง การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) หลักธรรมมาภิบาล หรือการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

วรภัทร โทธนะเกษม (2542) อธิบายว่า Good Governance หมายถึง การกำกับ ดูแลแบบที่ดี หรือหมายถึง การใช้สิทธิของความเป็นเจ้าของที่จะปกป้องดูแลผลประโยชน์ของตนเองโดยผ่านกลไกที่เกี่ยวข้องในการบริหาร โดยหัวใจสำคัญของ Good Governance คือ ความโปร่งใส ความยุติธรรม และความรับผิดชอบในผลของการตัดสินใจ

หลักธรรมมาภิบาล

หลักธรรมมาภิบาลตามกำหนดของสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2542 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 มีหลักพื้นฐานของการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี 6 ประการ คือ

1. หลักนิติธรรม เป็นการตรากฎหมาย กฎ ระเบียบข้อบังคับและกติกาต่างๆ ให้มีความทันสมัย

และเป็นธรรม เป็นที่ยอมรับของสังคม จะทำให้สังคมยินยอมพร้อมใจกันปฏิบัติตามกฎหมายและกฎข้อบังคับเหล่านั้น โดยถือปฏิบัติร่วมกันอย่างเสมอภาค และเป็นธรรม โดยถือว่าการปกครองภายใต้กฎหมาย มิใช่เอาเกรงใจหรืออำนาจของตัวบุคคล

2. หลักคุณธรรม เป็นการยึดมั่นในความถูกต้องดีงาม โดยรณรงค์เพื่อสร้างให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยึดหลักนี้ในการปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นอย่างดีอย่างแก่สังคมและส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนนั้นต้องพัฒนาตนเองไปพร้อมกัน เพื่อให้คนไทยมีความซื่อสัตย์สุจริต จริงใจ ชยัน อดทนขยันหมั่นเพียร มีความเสียสละ มีระเบียบวินัยประกอบอาชีพสุจริต จนเป็นนิสัยประจำชาติ

3. หลักความโปร่งใส เป็นการสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในชาติ อย่างตรงไปตรงมา และตรวจสอบความถูกต้องได้ โดยปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กรทุกองค์การให้มีความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ อย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก และมีกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้องชัดเจน มีการตรวจสอบอย่างมีระบบ กระบวนการกลະประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ

4. หลักการมีส่วนร่วม เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนของสังคม ได้มีส่วนร่วมกับภาครัฐ รับรู้และเสนอความเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญของประเทศ ไม่ว่าจะด้วยการแสดงออกความเห็น การไต่สวนสาธารณะ ประชาพิจารณ์ การแสดงประชามติ

5. หลักความรับผิดชอบ เป็นการตระหนักในสิทธิหน้าที่ ความสำนึกในความรับผิดชอบต่อสังคม การใส่ใจปัญหาสาธารณะของบ้านเมือง และกระตือรือร้นในการแก้ปัญหา ตลอดจนเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง มีความกล้าที่จะยอมรับผลจากการกระทำของตนและพร้อมที่จะปรับปรุงแก้ไขได้ทันที

6. หลักความคุ้มค่า เป็นการบริหารจัดการและใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ส่วนรวม ต้องยึดหลักความประหยัดและความคุ้มค่า โดยรณรงค์ให้คนไทยมีความประหยัด ใช้ของอย่างคุ้มค่า สร้างสรรค์สินค้าและบริการที่มีคุณภาพ สามารถแข่งขันได้ในเวทีนานาชาติ และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติให้สมบูรณ์ยั่งยืน

ความหมายของการปกครองส่วนท้องถิ่น

การปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีผู้ให้ความหมายหรือนิยามความหมายไว้ดังนี้

อุทัย หิรัญโต (2523) นิยามว่า การปกครองส่วนท้องถิ่น คือ การปกครองที่รัฐบาลมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นใดท้องถิ่นหนึ่งจัดการปกครองและดำเนินกิจกรรมบางอย่างโดยดำเนินการกันเองเพื่อบำบัดความความต้องการของตนเอง การบริหารงานของท้องถิ่นมีการจัดการเป็นองค์กรมีหน้าที่ซึ่งประชาชนเลือกมาทั้งหมดหรือบางส่วน ทั้งนี้มีความเป็นอิสระในการบริหารงานแต่รัฐบาลต้องควบคุมด้วยวิธีการต่างๆ ตามความเหมาะสมจะปราศจากการควบคุมของรัฐบาลได้ไม่เพราะการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสิ่งที่รัฐทำให้เกิดขึ้น

ประทาน คงฤทธิศึกษาการ (2524) นิยามว่าการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นระบบ การปกครองที่

เป็นผลสืบเนื่องมาจากการกระจายอำนาจทางปกครองของรัฐและโดยนัยนี้จะต้ององค์การทำหน้าที่ปกครองท้องถิ่นทั่วไปไว้ว่าการปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการจัดระเบียบ การปกครองตามหลักการกระจายอำนาจ โดยรัฐหรือรัฐบาลกลางมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นไปดำเนินการปกครองตนเอง และจัดตั้งบริการสาธารณะบางอย่างเพื่อสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นทำให้เกิดสภาพการปกครองตนเองหรือการปกครองตนเองในท้องถิ่น

ระเบียบวิธีวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้แบ่งเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่สอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลกกโก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี มี 6 ด้าน คือ (1) หลักนิติธรรม (2) หลักคุณธรรม (3) หลักความโปร่งใส (4) หลักการมีส่วนร่วม (5) หลักความรับผิดชอบ (6) หลักความคุ้มค่า แบบสอบถามเป็นแบบประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์กรต่างๆ

2. กำหนดกรอบแนวคิดเพื่อสร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมใน 5 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านการตัดสินใจ (2) ด้านการวางแผน (3) ด้านการดำเนินการ (4) ด้านการประเมินผล (5) ด้านการรับผลประโยชน์ของการมีส่วนร่วม

3. สร้างข้อคำถามฉบับร่างให้ครอบคลุมขอบข่ายการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลตำบลพรหมบุรี อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี

การหาคุณภาพเครื่องมือ

ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ตรวจสอบข้อคำถามว่าครอบคลุมประเด็นต่างๆ ครบถ้วนหรือไม่ ภาพที่ใช้ถูกต้องหรือไม่ พิจารณาเนื้อหาสาระ และโครงสร้างของคำถาม

2. หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (reliability) ทำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (try out) กับประชาชนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากการทดลองใช้ทุกฉบับ มาหาค่าความเชื่อมั่น ด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient method) ของ ครอนบาค (Cronbach, 1971, p. 160) โดยได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.7730 ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ใช้ได้

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง เพื่อจัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลผู้วิจัยจะกระทำตามขั้นตอน กล่าวคือ

1. ขอนหนังสือจาก สถาบันรัชต์ภาคย์ ถึงนายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลกกโก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. จัดส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง โดยกำหนดให้เทศบาลตำบลกกโก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ส่งแบบสอบถามคืนผู้วิจัย และบางส่วนจะติดต่อขอรับแบบสอบถามด้วยตนเอง

3. ตรวจสอบจำนวนของแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้รับกลับคือมาจากกลุ่มตัวอย่างทำการตรวจนับ และตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับ

การจัดทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาแจกแจงความถี่ (frequency) และแสดงจำนวนร้อยละ (percentage)

ขั้นที่ 2 วิเคราะห์ระดับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบล ในเขตจังหวัดลพบุรี คือ ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง โดยกำหนดการแปลความหมายของข้อมูลเป็น 5 ระดับ โดยยึดเกณฑ์ของ กาสัก เต๊ะชั้นหมาก (2553, หน้า 143-147) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50-5.00 หมายถึง มากที่สุด

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.49-3.50 หมายถึง มาก

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.49-2.50 หมายถึง ระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 2.49-1.50 หมายถึง น้อย

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 1.49-1.00 หมายถึง น้อยที่สุด

ขั้นที่ 3 เปรียบเทียบความแตกต่างการมีหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของเทศบาลตำบลกกโก อำเภอเมือง จังหวัดสิงห์บุรี เมื่อจำแนกตามเพศ ทำการทดสอบค่าที อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนและการได้รับรู้ข่าวสาร ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว โดยการทดสอบค่าเอฟ เมื่อมีนัยสำคัญทางสถิติจึงเปรียบเทียบรายคู่ โดยใช้การทดสอบแอลเอส ดี ของฟิชเชอร์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยอยู่ตามทะเบียนราษฎรของเทศบาลตำบลกกโก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี จำนวน 9,554 คน (<http://www.kokko.go.th>)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้สูตรในการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างของยก มานะ (Yamane) (กาลัก เต๊ะซันหมาก, 2553. pp. 93-96) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้ความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 384 คน

ผลการวิจัย

ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นประชากรในเขตเทศบาลตำบลกกโก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี จำนวน 384 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศ หญิง อายุ 31-40 ปี ระดับการศึกษา ต่ำกว่ามัธยมศึกษา อาชีพ เกษตรกรรม และระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่ 1-5 ปี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลกกโก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ด้านภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้านโดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้ 1)หลักการมีส่วนร่วม 2) หลักความรับผิดชอบ 3)หลักคุณธรรม 4)หลักความคุ้มค่า 5)หลักนิติธรรม และ 6)หลักความโปร่งใส

ตารางที่ 1 Descriptive Statistic

ด้านภาพรวม	\bar{x}	S.D.
หลักนิติธรรม	4.05	0.237
หลักคุณธรรม	4.06	0.307
หลักความโปร่งใส	3.18	0.292
หลักการมีส่วนร่วม	4.22	0.304
หลักความรับผิดชอบ	4.12	0.263
หลักความโปร่งใส	4.06	0.222
รวม	3.95	0.123

*p< .05, **p<.01

ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลกกโก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรีเมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และ ระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่ ตามองค์ประกอบ 5 ด้าน ดังนี้

โดยนำเสนอ ดังนี้

1. การเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลัก
ธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบล กกโก อำเภอเมือง
จังหวัดลพบุรี จำแนกตามเพศ ในภาพรวม ไม่พบ
ความแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4
ด้าน คือ (1) หลักคุณธรรม (2) หลักความโปร่งใส
(3) หลักการมีส่วนร่วม และ (4) หลักความ
รับผิดชอบ

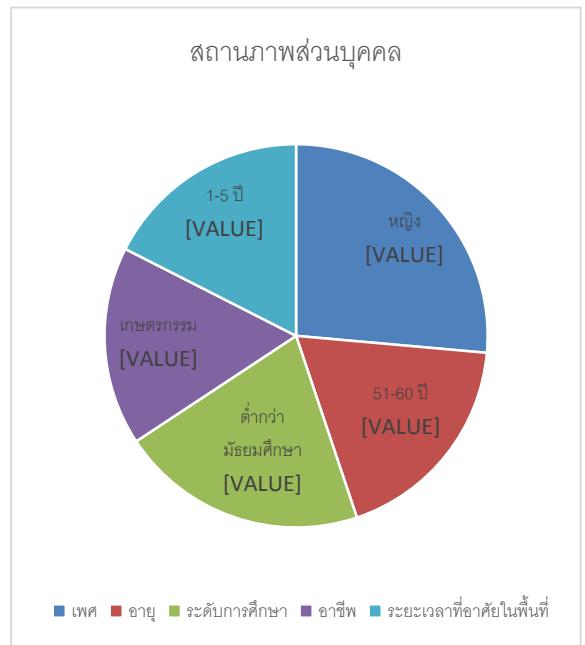
2. การเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลัก
ธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลกกโก อำเภอเมือง
จังหวัดลพบุรี จำแนกตามอายุ ในภาพรวม พบว่า
แตกต่างการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า แตกต่างการอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 4 ด้าน คือ หลักนิติ
ธรรม หลักคุณธรรม หลักการมีส่วนร่วม และ หลัก
ความรับผิดชอบ

3. การเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลัก
ธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลกกโก อำเภอเมือง
จังหวัดลพบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา ใน
ภาพรวม พบว่า แตกต่างการอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .001 เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า
แตกต่างการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
3 ด้าน คือ หลักนิติธรรม หลักความรับผิดชอบ
และ หลักความคุ้มค่า

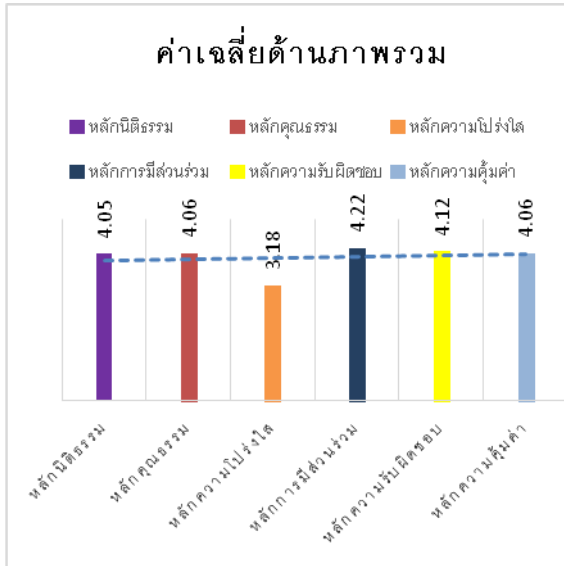
4. การเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลัก
ธรรมาภิบาลของเทศบาล ตำบลกกโก อำเภอเมือง
จังหวัดลพบุรี จำแนกตามอาชีพ ในภาพรวม พบว่า
แตกต่างการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า แตกต่างการอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 4 ด้าน คือ หลักนิติ

ธรรม หลักคุณธรรม หลักการมีส่วนร่วม และ หลัก
ความรับผิดชอบ

5. การเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลัก
ธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลกกโก อำเภอเมือง
จังหวัดลพบุรี จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่
ในภาพรวม พบว่า แตกต่างการอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า
แตกต่างการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
4 ด้าน คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม และ หลัก
ความโปร่งใส



ภาพที่ 2



ภาพที่ 3

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลกกโก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี มีประเด็นนำมาอภิปรายดังนี้

1. จากผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลกกโก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี หลักการมีส่วนร่วม ทัศนความรับผิดชอบต่อ ทัศนคุณธรรม ทัศนความคุ้มค่า ทัศนคติธรรม พบว่า ภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก และทัศนความโปร่งใส ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สราวุฒิ เนตรวิเชียร (2556: บทคัดย่อ) การวิจัยเรื่องความคิดเห็นของผู้นำครัวเรือนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลท่าข้าม อำเภอบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า โดยภาพรวม ผู้นำครัวเรือนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลท่าข้าม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็น

รายด้าน พบว่า อันดับแรกคือ ด้านหลักคุณธรรม รองลงมาคือ ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านทัศนความรับผิดชอบต่อ ด้านหลักความคุ้มค่า และอันดับสุดท้ายคือ ด้านทัศนความโปร่งใส ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลกกโก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ดังนี้

1. จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และการได้รับรู้ข่าวสาร พบว่าผู้กรอกแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลกกโก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ในภาพรวม ไม่พบความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระไพฑูรย์ รตนิโก (ศรีวิชา) (2557: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านแดง อำเภอพิบูลย์รักษ์ จังหวัดอุดรธานี ผลเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนชนกลุ่มตัวอย่างต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถามที่มี เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2. จำแนกตาม อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ พบว่าผู้กรอกแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลกกโก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรี ในภาพรวม แตกต่างการอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิศลัมย์ หมกทอง (2556: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร พบว่าบุคลากรมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมด้านเพศไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ด้านอายุ การศึกษา ตำแหน่ง ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่ง รายได้ โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. จำแนกตาม ระยะเวลาที่อาศัยในพื้นที่ พบว่าผู้กรอกแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของเทศบาลตำบลกกโก อำเภอเมือง จังหวัดลพบุรีในภาพรวม แตกต่างการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับ สายัณห์ มะหะหมัด (2556: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนนทบุรี ผลการเปรียบเทียบ พบว่า

(1) ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนนทบุรีมีความคิดเห็นว่า โรงเรียนเอกชนในจังหวัดนนทบุรีมีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในระดับมากในด้าน หลักความคุ้มค่า หลักคุณธรรม หลักนิติธรรม หลักความรับผิดชอบต่อสังคม และหลักความโปร่งใส ส่วนด้านหลักความมีส่วนร่วมมีการบริหารงานในระดับปานกลาง (2) ผู้บริหารสถานศึกษา เพศชาย และเพศหญิง มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนนทบุรีไม่แตกต่างกันผู้บริหารที่มีวุฒิทางการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาโท และปริญญาโทขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และผู้บริหารที่มีประสบการณ์ทำงาน ต่ำกว่า 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียนเอกชนในจังหวัดนนทบุรีในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เอกสารอ้างอิง

- ชนะศักดิ์ ยูวบูรณ์. (2543). *กระทรวงมหาดไทยกับการบริหารจัดการที่ดี*. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.
- บวรศักดิ์ อุวรรณโณ. (2542). *กระทรวงมหาดไทยกับการบริหารจัดการที่ดี*. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.
- บุษบง ชัยเจริญวัฒน์และบุญมี ลี. (2544). *รายงานผลการวิจัยเรื่อง ตัวชี้วัดธรรมาภิบาล*. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- ประทาน คงฤทธิศึกษาการ. (2524). *การปกครองเมืองพัทธยา*. กรุงเทพฯ: สกายบลิ๊อคและการพิมพ์.

- วรภัทร ไตชนะเกษม. (2542). การสร้าง Good Governace ในองค์กร. *วารสาร กสท.* (10):11-17.
- สุธาวลัย์ เสถียรไทย. (2554). *ธรรมาภิบาลและกระบวนการนโยบายสาธารณะในการจัดการ
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของไทย 2011*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้าง
เสริมสุขภาพ (สสส.).
- สุเมธ แสงนิมนวล. (2552). *ภาวะผู้นำกับธรรมาภิบาลในการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*.
กรุงเทพฯ: ส เจริญ การพิมพ์.
- อุทัย หิรัญโต. (2523). *การปกครองท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.